

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminec'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri externe 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/3 galbini mon. sunat6ria.

Anulu XXXV.

Se prenumera la postele c. si r., si pe la DD. correspondenti. — Pentru serie 6' cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 42.

Brasiovu 8 Iuniu 27 Maiu

1872.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Epistola deschisa

domnului Iosifu Hodosiu, dr. in drepturi etc.

Prin epistol'a Domniei Tale de dato Bai'a de Crisiu, 30 Maiu n. 1872 -mi faci on6rea de a-mi cere si opiniunea mea asupra programei Dtale electorale pe care o ai publicatu in „Federatiune“ Nr. 51 a. c., de unde a trecut si in „Gazet'a Transilvaniei“, inse alterata*) in d6ue cuvante.

Epistol'a Dtale scrisa c'a si program'a in stilu c'a se dicu asia, lapidariu, presupune unu respunsu totu asia de precisu, formulatu in sententie scurte, categorice, usi6re de intielesu.

Te voiu imita in modulu scrierei pana la unu locu; mai departe nu pociu, pentruc'a n'r -mi permite man'a libera, adica legea martiale, sub care locuitorii de nationalitate roman6sca din Transilvania'a gemu din nou dela 1867, adica de cinci ani inc6ce. Despotismulu alteredia, corumpe inca si limb'a, idiomele, stilulu 6meniloru. D6ca nu amu sc'i ac6sta dela unu Tacitus, ne ar' fi potutu convinge de nou esperienti'a propria.

Amu perlesu program'a Domniei Tale de repetite-ori, si 'i amu datu t6ta atentiunea pe care o merita.

Adoptu si amu adoptatu acea programa intru t6ta intenderea ei.

Epistol'a Dtale din 30 Maiu este totu-una-data comentariu la program'a Dtale.

In acelu comentariu dici:

„Ac6sta este singur'a cale, atatu nationale si patriotica, catu si rationale si constitutionale, se'i dicemu inca si legale. Ori-ce alta cale dupa mine ar' fi gresita.“

Subscriu Domnule Hodosiu.

Domni'a Ta mai adaugi in comentariulu Dtale:

„Nu sciu in catu amu n6meritu opiniunea publica a romaniloru din Transilvania'a. Atata sciu, ca decatu se urmedie alta cale; decatu se alega romanii deputati cari se intre in diet'a din Pest'a, mai bine atunci, pe de o miie de ori mai bine — se remana in passivitatea de pana acum, si se nu partecipe la nici unu actu de alegere.“

Nici eu nu cunosc'u opiniunea publica de astadi a romaniloru din Transilvania'a, si d6ca s'ar lauda cineva ca o cun6sce, eu 'i asiu respunde curatu romanesc'e ca mente. Opiniunea publica a romaniloru — intielegu pe t6ta inteligenti'a si pe poporulu remasu cu mentea si anim'a la locu — este terorisata, prin urmare innecata si sugrumata, 6ra pre catu ti s'ar para ca s'ar fi manifestatu, ea este falsificata.

Asia d6ra subscriu si ac6sta asertiune a Dtale, fara c'a se pociu sci ce va dice lumea la ea.

Domni'a Ta -mi comunicu si una lista de candidati pentru partea cea mai mare a cercurilor electorali transilvane.

Pe acea lista eu nu o pociu subscrie. 6ca pentru ce nu. Pe vreo cinci insi din candidatii

*) Intru nemica alta, decatu in afirmativulu (sic!) adausu c'a semnu, ca acelu programu f6u urmatu si in 1866 de maioritatea natiunei, si 6ra bine asia, d6ca nu trecea unii Rubiconulu. — R.

Dtale nu'i cunosc'u de locu. Dela alti vreo patru insi nu pricepu ce ar' potea astepta natiunea in aceste dile de asupriri si calamitati n6ue. Despre ceilalti candidati ai Dtale credenti'a mea firma este, ca aceia cerendu necesitatea, ar' fi decisi a trece prin focu si prin apa pentru patri'a si natiunea loru. Ceea ce nu sciu eu este, d6ca acei barbati, firmi in credentia, constanti si perseveranti in actiunile loru, suntu s6u nu suntu cunoscuti in cercurile respective, se bucura s6u nu, de simpatiele alegatoriloru.

De altmintrea chiaru Dta dici:

„Dv6stra inse cari cun6sceti 6menii mai bine, o veti potea indrepta, modifica, corregge si suplini. S6u veti compune cu totulu alt'a.“

D6ra cine se compuna alta lista?

Dta respondi: Congresulu, conferinti'a, s6u numi-ti-o cum veti vrea.

Subscriu si ac6sta propunere a Dtale cu ambele mani. Ac'i inse, dela punctulu acesta inainte, nu mai merge in stilu lapidariu, si nici macaru in in stilu epistolariu, si — celu pucinu din partea mea, nu mai merge nici cum. Asia imi remane numai c'a se -ti punu 6re-si-care intrebari, la care -ti ceru si eu respunsu.

Cine se conchiame congresu, conferentia?

Ce mai incupe intrebare?

Metropolitii, pentru ca asia cer6 conferinti'a cea improvisata, asia ceru si unele telegrame ale Gazetei.

D6ra pe temeulu carei programe se va conchiama conferentia, congresu?

S6u ca se mai m6rga romanii la adunari nationale orbesce, fara se scia curatu si limpede, pentru care scopu suntu conchiamati? Cine mai are gustu pentru asemenea procedura umilit6ria? Se m6rga primarii si juratii la „Amtstag“, corporalii si sergentii la raportu: „Ich melde gehorsamst“.

Membrii conferentiei se fia alesi, s6u numai denumiti pe sprinc6na, precum au mai fostu? Ai merge Dta la una adunare c'a aceea?

Se mai fia doi presiedenti dintru odata, in aceea si di, in aceea si 6ra? 6ra d6ca amu fi defacuti in vreo patru confesiuni c'a ungerii, se avemu si in adunari strictu politice, nationale, electorali, cate patru presiedenti intr'unu resuffetu?

Intr'aceea 6ta ca t6te intrebarile mele cu care te incomodaiu, au ajunsu a fi cu totulu de prisosu. Unu „comitetu nationale“, venitu preste n6pte, resaritu c'a din pamentu, anonim c'a si comitetele revolutionarie din unele tieri europene, poruncesce romaniloru c'a se al6ga deputati la Pest'a, totu unulu c'a unulu, dupa chipulu si asemenarea sa.

Au pu -ti veni amente si Dtale in acestu momentu cei treidieci de tiranuti diu dilele lui Thrasibulus?

Ai fi crediutu Dta vreodata, c'a sementi'a tiraniei se incolt6sca asia curendu si pe la noi?

Li se va supune natiunea?

De ce nu? Alte natiuni mari si luminate au patitu asemenea. Inse pana candu? Totu suisiulu are coborisiu.

Pana la frangerea panii mai avemu vreo trei septemani. Pana atunci sperandu ca me vei onora si Dta cu respunsulu Dtale pe care lu asteptu nu

pentru mene, ci pentru sacr'a cauza, am on6re a me subscrie

Alu Dtale frate devotatu

G. Baritiu.

Brasiovu 6 Iuniu n. 1872.

Braslovu in Maiu 1872.

Universitate maghiarisat6ria?!

(—) In diaristic'a maghiara din patri'a n6stra, in tempii cei mai noi, incepe un'a partita politica a si arunc'a la cealalta in ochii liberalismulu aratatu facia cu romanii. Alegerile se apropia. C'a si de alta data, intocma si acuma, fiacare partita maghiara se silesce prin organele sale diaristice, a capacita pre romanii transilvaneni, catu de oportunu este pentru densii de a intra in actiune si de a se alatur'a langa sene, c'a se castige totu ce le doresce anim'a si sufletulu. Toti predica si lauda preste t6te, ca cum s6u silitu ei a d'a drepturi nationalitatiloru nemaghiare; se scusa apoi, ca in liberalismulu loru, nu au potutu merge mai departe, decatu la punctulu, carele ascur6za drepturi egale pentru fiacare cetatianu. Ce pofititi mai multu, ne dicu; drepturi nationali? Ac6sta nu se p6te; in marea Ungaria numai una natiune este si p6te fi, — ilustr'a natiune domnit6ria — cea maghiara. In cadrulu acestei natiuni se p6te folosi ori-care cetatianu de drepturile civile, cari le garant6za legislatiunea civiloru statulu.

In legile fundamentali ale n6stre, ne dicu, este exprimatulu principiulu de egalitate inaintea legi, ce voiti mai multu? voiti drepturi nationali? **Nu vi se potu da;** aici prin concederea acelor s'ar periclit'a ecsistenti'a si integritatea statulu maghiaru. Cereti ori-ce, ce se p6te bas'a pre principiulu egalit6tei si nu involve in sine tendentie separatistice, si da — vi — se — va v6ua din plenitudinea gratiei n6stre!

Vorbe astfelu de frum6se, cari ni se cetera n6ue romaniloru mai cu s6ma f6rte desu; — vorbe destulu de chiare, spre a ne precepe pre deplinu pusetiunea, si si de a afla ceea ce potemu spera dela factorii legislatiunei de astadi ai Ungariei.

Diarele guvernementali ne punu inaintea ochiloru n6ue sperantie; — ne chiama: veniti romani dragusiei mei langa noi, — nu credeti, ca noi facemu numai promisiuri g6le; t6te se le aveti, cate le cereti, un'a inse tieneti-o amente, — nu cereti, ce nu ve putemu d'a, s6u nu voimu a ve d'a.

In acestu sensu, cetimu in „Kol. K6zl6ny“, diariu semi-oficialu din Clusiu, in Nr. din 27 Aprile unu articlu de fondu sub titulu: „Despre universitatea din Clusiu“. „Universitatea din Clusiu, dice numitul diariu, numai p6te dice nimenea, ca este o apucatura de cortesi deakianu, nu, ca-ci cu anulu venitoriu scolasticu aceea se va si deschide. Scopulu infintiarei acestei universitati este: a lati cunoscienti'a sciintifica in Ard6lu: a da oca siune tenerimei, fara desclinire de nationalitate, spre a-si pot6 castiga cunoscientiele necesarie, pentru carier'a al6sa, aici a casa, fara se fia siliti a calatori lume departe pana langa Dunare.

Cuventele, fara desclinire de nationalitate, suntu scrise cu litere c'a degetulu de gr6se; nu scimu cu simplulu scopu de a trage atentiunea nemaghiariloru la ac6sta constructiune, ori d6ra tocma cu scopulu, de a face una apucatura de cortesia

(„kortesfogás“), de care se lepada „K. L.“ tocma in inceputulu articlului seu.

Nóue ne vine a crede, ca tocma acésta este scopulu paliatu alu cestionatului articlu din „K. K. Numit'a fóia guvernamentale vre se arate romaniloru o gratia nóua a partitei maghiare domnítoria. Apoi cine nu póte cetí printre ronduri cuventele: Hei romaniloru, vedeti unu actu nou de parintésca ingrigire, nu credeti voi, ca asta ar' fi una apucatura de cortesia, — déra intieptiti-ve si voi, parasiti terenulu celu secu alu autonomiei Transilvaniei, vedeti voi, ca si fara acésta castigati o universitate in tíer'a vóstra; si inca una universitate, in carea puteti invetia si voi carte?! (inca maghiarisatória?)

Candu ne admonéza numitulu diariu: repetiesce litani'a cea vechia, de atatea ori recitata facia cu nationalitatile nemaghiare: „Ei, ómeni buni, numai egalitate deplina nu pretendeti dela noi.

Éta ce mai dice, citatulu articlu:

„Statulu maghiaru infintiaza universitatea pentru locuitorii Ardélului, éra nu numai pre sém'a maghiariloru; si precum si pana acum tóte institutele nóstre (a maghiariloru) au statu deschise inaintea ori-cui, fara descliniere de nationalitate. Deci, limb'a invetiamentului va fi cea maghiara (sic!) — alta nici póte fi.“ (vae!!) Apoi mai la vale: „recunóscemu noi, cumca scientiele nu sunt legate de nationalitate, — de aici inse nu putem deduce necesitatea paritatei, si nici nu suntemu de opinione, cá principiulu egalitateri se se aplice aicea (dér' unde?). Pentruca, déca cineva nesuesce la scientie mai inalte, despre acela noi presupunemu, cumca si a insusitu limb'a statului; apoi intre tenerimea culta romana si sasésca, ar' trebui se cauti (!) pre acel'a, carele nu ar' posede limb'a maghiara; nu aflamu déra caus'a, pentru ce se nu -si castige si aceia, in Ungari'a, scientiele in limb'a maghiara.

Cu alte cuvente: vedeti voi romani din Ardél, impacative cu idea, ca voi traiti in Ungari'a, ca acestu statu nu cunóscé alta limba, decatu cea maghiara; nu cereti voi, cá egalitatea se se introduca si in scóla! — Nu cereti voi, cá se invetiati sciintiele mai inalte in limb'a vóstra. Asta nu se póte. Candu venití voi la universitate, trebuie se sciti unguresce.

Mai lipsiea se dè auctoriulu articlului si unu consiliu gimnasialoru nóstre, din Blasiu, Brasiovu si Naseudu, se se intieptiesca odata, si se prevédia, cumca tenerii crescuti de densele in studia propuse in limb'a romana, voidu se cerceteze universitatea din Clusiu, acolo voru sta locului, nesciindu unguresce, — deci schimbe -si limb'a de propunere romana si ele in cea maghiara, ca-ce acésta o poftesce si unitatea statului!?

Intru adeveru, nóue ne ar' placé fórté tare, cá se ne spuna „K. Kózl.“, ca in ce consiste egalitatea, de care se bucura natiunile nemaghiare astadi in statulu maghiaru; — principiulu egalitateri, déca pre acel'a nu lu concede nici la universitatea, care se infintieza, cum dice densulu: pentru toti locuitorii Transilvaniei, fara descliniere de nationalitate?!

Scia „K. Kózl.“, cumca nici celea pucine concesiuni ce se facu nemaghiariloru prin asia numita, „lege“ pentru egal'a indreptatire a nationalitatiloru, nu se observéza, nici chiaru la tribunaliale regie, cari sunt infintiate tocma, pentru de a fi administratórie fidele ale legiloru?! Intrebe la tribunale, ca cum se observéza facia cu romanii, §§-ii 7, 8, 11 si 12 ai citatei legi? Cerce la judecatoriele din Clusiu, cu cati romani s'au luat protocolulu romanesce si cu cati nu?! Cerceteze la cele dóue preparandie de statu din Clusiu, infintiate pentru toti locuitorii transilvaneni, cum se observéza §-lu 17 din numit'a lege? Li se propunu acolo romaniloru studiale romanesce?! Noi amu cetitu in anulu trecutulu intr'unu diariu o interpelatiune catra inspectorulu scolaru de acolo, in care este intrebatu, ca candu va dispune, cá la preparandiele din Clusiu, se se propuna studiale roma-

nesce pentru romani, dupa ce senatulu directionalu a sistemisatu si pentru profesori romani si catedre!

Sciti, ca pana astadi n'a respunsu nimica? si cum suntemu informati, elevii romani, cari se pregatescu de a fi invetiatori si invetiatorésca pentru scóle romane, asculta studiale numai unguresce, unii fara de a sci unu cuventu unguresce!!! Voiesce „K. Kózl.“, cá si la universitate se se intemple totu astfelu?! Noi pretendemu cu totu dreptulu, cá universitatea ce se va infintia in Clusiu **se nu fia numai universitatea ungariloru**, ci in fapta una universitate a tuturoru nationalitatiloru locuitorie in Transilvani'a, cá in acésta universitate, se-si póta continua fiacare studiale in acea limba, in care si a facutu studiale in gimnasia. Deci si asteptamu, cu totu dreptulu, cá in infintiaand'a universitate se se faca totu catedra paritetice si cu limb'a romanésca de propunere. Articulu de lege pentru infintiaand'a universitate nu s'a votatu inca in camer'a legislativa din Pest'a, se va votá in primele sesiuni ale dietei venitorie, — si credemu, cumca aceluor activisti, cari alérga de a ruptulu capulu la diet'a din Pest'a, le va succede a scóte macaru atata la cale, ce li se si póte accordá, fara periclitarea integritatei statului maghiaru, — cá acésta universitate adica se fia paritetice, vomu vedé! Din esperientie se intieptiescu si ómenii!! Cari astépta isvoru de apa si din pétra séca!! —

Cursu de instructiune din economia si vai!

Min. de agricultura, industria si comérciu spre latirea cunoscientiloru economiei de campu, pentru invetiatori populari, cari se voru chiáma ori se voru insinua, a ordinau cursu de véra la cele 4 institute economice, adica in Dobricinu dela 31 Iuliu pana 30 Aug.; in Keszthely dela 5—30 Aug.; in **Monosturulu** Clusiu dela 19 Aug. pana la 18 Sept. a. c. in limb'a maghiara; ér' in Magyar-Ovár in limb'a germana dela 4 Aug. pana la 1 Sept.

In fiacare institutu se voru ajuta cate 24 invetiatori cu cate 40 fl. din partea statului prin directiunea institutului. Stipendiandii se voru primi de catra min. instructiunei in cointielegere cu delegatoriele besericesci pe calea inspectoriloru scolari. Pe spelele proprie potu lua parte orcari invetiatori populari la cursu, cari se voru insinua inaintea de inceperea cursului la respectiv'a directiune a institutului, care indata i va insciintia despre primire.

Cursulu va inmultí cunoscientiele invetiatoriloru pentru cá se póta de sene a se perfectiona mai incolo spre a invetia poporul; spre care scopu se voru face si excursiuni la campu; si pe calea ferata cei primiti dela statu voru afla inlesnire incalatoria.

Lucru fórté salutaru pentru maghiari si nemti, dér' pentru romani nici macaru in faculu economicu nu se recunóscé absolut'a necesitate de a li se inlesni institutiunea in limb'a romana?! Vai cata ignorare! —

Vai de romanii, cei ce credu in bunavointi'a si promisiunile ingamfatorulu suprematisatori!

Rogamu cu tóta onórea pe in. guberniu se ne esplice § 17 din art. XLIV—1868: care e suprem'a tienta a statutului, prin care e deobligatu statulu a porta grigia, cá la institutele statului se se póta perfectoná cetatianii ori-carei nationalitati in limb'a loru materna in tóte institutele lui pana la cultivarea academica, cum dice acea lege?! E aceea lege abrogata, de nu se iea nici in cea mai macra consideratiune cuprinsulu ei din partea in. ministeriu?! Nici macaru la unu cursu de statu de 4 septemani! Si, ce e mai tristu, nici macaru la cursulu economiei de campu, unde nu incape si mani'a de a maghiarisa!!

Crede in. ministeriu, ca va scapá de aspra responsabilitate inaintea cerului si a pamentului si nu se va blama inaintea opiniunei publice europene, unde va strabate atata despretuire si ignorare a unei natiuni de 3 millióne, care incarca tesaurulu statului cu sudórea sa?!

Crede in. regimu, ca ecsemplulu de anarchica si arbitraria executare a legiloru, care lu pune si prin ignorarea acésta a legi la lumin'a lumii, va remané fara influentie, triste si funeste, in sinulu poporului?! Póte fi acelu statu pacificu si feri-

citu, unde volnici'a anarchica in aplicarea legiloru cangrenéza de susu in diosu?! E ertatu, e salutaru, e consultu unui statu poliglotu, care prin limba neutra comuna inradecinase perfect'a egalitate de limba la tóte institutele de statu in restimpu de 872 ani in tóte nationalitatile lui, se se faca deodata unilaterale si se burdúgsca tóte limbele dela institutele lui, cari trebuie se fia comune si perfectu egalu tractate, ca limb'a institutiunei a fostu si trebuie se remana bunu comunu si nealinabile?! Atatu e de generosu guberniulu Ungariei, incatu nu se sfiesce a-si cultiva nationalii sei maghiari din sudorile nationalitatiloru, lasandule pe aceste pribege, afara de nemti, in capriciele sortii, neinlesnindulise cultivarea in limb'a sa materna, fara care — eu sciu greutatile institutiunei in limbe straine — nu potu trage nici unu folosu din institutele statului!?

Nu merita natiunea romana dela statu, cá se se redice si pe sém'a ei celu pucinu o cununa de totu felulu de institute, dela cursulu economicu incependu, pana la una universitate, tóte in limb'a romana?! Aveti óre, mai aveti vreunu cuventu a resona catu de pucinu pentru officirea simpaticiloru romane prin fapte de acestestrigatóre la ceru?! Se póte, ca in. regimu si a rezervatu, macaru calendele grecesci, de a vindeca acésta vulnere omoritória de cultur'a romanului, dér' se nu damu uitarii verdictulu lui Berzenczey, catra diet'a din Pest'a in 21 Iuliu 1871, candu combatea votulu virilu in municipia si dise: „Facu atenta legislatiunea, ca dupa sistem'a votului virile nici unu sufletu de romanu in Transilvani'a nu va poté intra in comisiunea comitatului si afla necesariu a improspeta acésta impregiurare parlamentului, pentru cá ur'a romaniloru, care o voru trage dupa sene aceste determinatiuni, se nu se indrepte in contra natiunei unguresci, ci numai in contra regimelui.“ Atunci ea natiunea a votatu acea lege prin reprezentantii ei; dér' acum redicarea universitateri dela Clusiu si dispunerea cursului de economia cu ignorarea totale a limbei romane cine le ecsecutéza?! si? — Dixi et salvavi animam.

Maiestatea Sa in 15 Maiu 1869 la deschiderea senatului dise:

„Austria se fia patria cea mare, care e chiamata a cuprinde tóte diversele sale popóre, or' in ce limba ar' vorbi, cu asemenea droptate, cu asemenea bunavointia, cu asemenea ingrigire de interesele si insusitatile lor“?! — Sapiienti satis. —

Fagarasiu in 3 Iuniu 1872.

Pentru cá se fia ori-cine in chiaru despre conclusele clubulu nationale din Fagarasiu, afu necesariu a da urmatóriele deslusiri:

Inteligenti'a romana din acestu districtu s'a intrunitu in 12 Aprile a. c. la o conferintia, cá se se consulte in caus'a nationale.

Acesta conferintia mai inaintea de tóte redica la conclusu „principiulu solidaritateri nationali atatu intre sine in districtulu Fagarasiulu catu si facia cu romanimea din Transilvani'a.“

Dupa acesta, depunendu fiacare membru din conferintia apromisiune solemnă de solidaritate, se alege unu comitetu permanente de 12 membri.

Acestui comitetu permanente, conferintia i dá urmatóri'a directiva:

„a veghiá si a conduce tóte actiunile politice nationali in districtu; — si in acésta privintia a se pune in contielegere cu cealalta romanime din Transilvani'a, eventualu cu cluburile nationali romane; — a-si indreptá lucrarile sale asupra alegeriloru dietali ce stau inaintea.“

Aceste pasagie provédute cu semnele citarii suntu din cuventu in cuventu conclusele conferintiei redactate in procesulu verbale.

Comitetulu permanente in siedinti'a sa din 13 Aprile a. c. pre bazea principiului de solidaritate n'a potutu se se demita inca la nici o actiune, de óre-ce totulu se facuse dependente dela contielegerea cu cealalta romanime din Transilvani'a eventualu cu cluburile nationali romane, — dupa cum acesta se vede din directivele de susu.

Astfelu comitetulu a decisu cá se se provóce fruntasii inteligentiei la o conferintia spre a se consulta.

Si de óre-ce cestiunea alegeriloru dietali, in faci'a caror'a avea se se iè atitudine solidaria, erá la usia, astfelu comitetulu a fipsatu conferintia pre 5 Maiu a. c.; in privintia loculu conferintiei se decidea Alb'a Iulia, de óre-ce inse totu pe atunci si totu acolo erá conchiamata si conferintia advocatiloru, care inca pre atunci nu se amenase, ast-

feliu comitetulu, pentru a nu da ocaziune la suspiciunea conferintei avocatilor, dupa cum si incepu a face unele diarie straine, a desfiptu Sibiiulu de locu alu conferintei.

Astfelu apoi s'a scrisu in acestu intielesu pe la fruntasii inteligentiei, cerendu-li-se totuodata opiniunea, deca nu ar' fi intielesi cu acesta.

Intr'aceea cadiendu-mi fet'a cea mai mare in o bóla grea; in urm'a careia a si moritu in 5 Maiu a. c., nici tempulu nici amaritiunea nu -mi a mai permis se me ocupu cu alte afaceri si cu atatu mai vertosu politice, fara mi s'a spusu din partea presidiului comitetului, ca mai multi ar' fi scrisu, ca ar' dorí se fia conferinti'a in Alb'a Iulia, si cerendu-mi-se parerea m'amu dechiaratu in scurtu intr'acolo, cá se se revóce conferinti'a din Sibiiu si se se puna pre o alta dí in Alb'a Iulia.

Atat'a sciu eu din propri'a esperintia, celelate le amu cetitu si eu prin diarie. Si deca va fi la locu, cá se -mi esprimu si eu o dorintia ori o parere, aceea nu este alt'a, decatu ca numai aceia voru poté conduce la unu resultatu fericitu destinele unei natiuni, cari suntu petrunsi de consciinti'a nationale, gelosi de demnitatea si drepturile natiunii, si prin urmare mai pre susu de ori-ce interese si consideratiuni particulare. —

Arone Densusianu m/p.,
advocatu.

Alb'a Iulia in 28 Maiu 1872.

Conferinti'a avocatilor romani, s'au tienutu in 27 a lunei curente; mai inainte de tóte s'a constituitu alegundu-si de presiedinte ad hoc pre dlu Dr. Ratiu, éra de notariu asemenea ad hoc pre dlu Emericu B. Stanescu.

Dupa constituiu, avocatulu Ioanb Romanu cá unulu dintre initiatorii infiintandei reuniuni id' cuventulu, si arata insemnatele folóse ale reuniunii proiectate, ce ar' resulta dela atare reuniune pentru poporulu nostru, si asterne pe mass'a conferintei unu proiectu de statute.

Adunarea mai inainte de tóte consultanduse asupra necesitatii proiectatei reuniunii decide: in unanimitate necesitatea ei.

La propunerea lui Stanescu, se alege o comisiune, care censurandu proiectulu, lu aduce dupa o óra in adunare.

§-lu 2 despre „scopulu reuniunii“ a provocatu o desbatere fórté insuflita, la care luà parte — Ratiu, Nicola, Harsianu, Petreanu, Stanescu, Romanu si altii, si in fine se primi acestu § cu pucine si neinsemnate modificari dupa proiectulu asternutu de Romanu.

Asemenea nu fara interesu a fostu desbaterea asupra numerei reuniunii, care s'a primitu cu unanimitate asia „Reuniunea avocatilor romani de Alb'a Iulia“.

In considerare, cumca numai 20 advocati luara parte la acésta conferintia; in considerare, ca se nu apara conferintia, ca voiese a octroi celoru absentii, de alta parte fiindu de convictiune, ca lipsirea celoru mai multi advocati se póte contribui mai multu impregiurari, ca nu a fostu informati deplinu despre infiintand'a reuniunii, si mai cu séma despre scopulu ei s'a decisu: a nu aduce concluse definitive asupra statutului, ei a alege o comisiune, care s'a si alesu indata sub presiedinti'a Dr. Ratiu, care se publice statutulu, cá materialu pentru adunarea viitoria conchiamanda prin presiedintele ad hoc Dr. Ratiu in lun'a Septembrie, ca prin acésta se se de ocaziune avocatilor romani a se informa deplinu in acésta privintia.

Cu acésta s'a inchiatu conferinti'a avocatilor pentru acum odata.

De si s'a asteptatu din partea mai multoruu unu resultatu mai favoritoriu dela acésta conferintia, considerandu inse, ca inceputulu ori-carei intreprinderi, este de regula legatu de greutati — resultatulu conferintei avocatilor romani din 27 Maiu 1872, cá unu bunu inceputu, se póte primi de multiamitoriu.

Energi'a conferintei, si cu deosebire a presiedintelui ei, ne da deplina sperantia, ca reuniunea proiectata, cu tóte, ca din un'a óre-care parte s'a agítatu contra'i — se va infiintia siguramente, vrendu si Dumnedieu. —

AUSTRO-UNGARIA. Vien'a 2 Iuniu. Solennitatea inmormontarei archiducesei Sofi'a se facu cu cea mai regale ceremonia, luandu parte famili'a

imperatésca. principi din Bavari'a, Sacsoni'a, ministri, corpulu diplomaticu, tóte branchele si notabilitatile Vienei si deputati de prin provincii. Una cununa de camelie avea mórt'a pe capu si o haina brocata cu argintu in sicriu bordatu cu auru.

— Archid. repausata Sofi'a, Frideric'a, Dorothea, nascuta in 27 Ian. 1805 in Monachiu, fi'a gemena regelui bavaresu Maximilianu I. Josef, maritata in 1824 dupa archiducele Franciscu Carolu, tata Maiestatei Sale imperatului, lasà in doliu 3 fii: Franciscu Iosifu imper. si regele apost., Carolu Ludovicu si Ludovicu Victoru; fiulu Ferdinandu Max si fii'a Mari'a An'a nu se afla intre vii. Dela 1848 in. repausata fù activa cu influinti'a la anii cei furtunosi. Dupa abdicarea de tronu a imper. Ferdinandu archid. Franciscu Carolu si archid. Sofi'a érá se urmeze la tronu, ei inse abdisera in favórea fiului loru celui mai mare, actualului imperatóre si rege ecsercendu-si influinti'a la securisarea tronului si fericirea filoruu, cá unu spiritu luminatu si afundu patrundietoriu, cá o buna si sollicita mama. —

In Boemi'a ploile au facutu multa stricatiune, in Prag'a si orasiere invecinate o ruptura de noua in inundatu case, a ruptu poduri, cale ferate ma se inecara si preste 200 vietide ómeni, dauna infricosia, ca-ce ap'a se inaltia 91 policari de asupra patului. Colecte se facu spre ajutoriu, din Vien'a 130 mii si pana acum primira din mai multe parti preste 200 mii, cari facia cu perderile suntu abia unu inceputu de indurare; daunele si vietiele repuse se totu erúeaza; cu tóte aceste cechii tienu tare de politic'a nationale. —

CROATIA e pe fine cu alegerile la dieta, si partit'a nationale a reesitu pana acum cu 47 de deputati, pre candu unionistii si maghiaronii abia alesera 21; numai in Agramu esira 3 deputati nationali; deca si virilii voru cumpani in partea unionistiloru, maiortiatea totu e a nationaliloru. Ei dér' legea de alegere le e mai favoritoria; apoi zelulu nationale alu croatiloru, care se vede si din apelulu catra natiune, reprodusu in „Albin'a“, e demnu de o natiune matura politicesce. Éca:

„Apelulu partitei nationale croate la alegerile dietali.

Natiune! Este aprópe diu'a, in carea tu la chiamarea regelui teu vei avé se -ti alegi pre deputatii tei, cari se -ti aline dorurile tale si se se ingrigésca de lipsele tale catu ti-su necesarie la o viétia mai ferice si mai démna.

Regele teu cere, cá tu se graiesci, éra tu adu-ti aminte si se scii, cumca in clipit'a de facia tu esti unu factoru, carele are potere si dreptu cá si unu rege. Nu este banu, si nu este unu comite supremu, caruia i se permite poterea si cutesanti'a de a se pune intre tine si intre regele, pentru cá vointi'a ta resoluta si dorintiele tale sincere, ce le ai tu la sufletulu teu, se ti le falsifice, atunci candu tu voiesci cá se ti le asculte corón'a pre calea reprezentantiloru tei si se ti se conceda implinirea loru legala si constitutionala. In alegerea ta, tu esti libera cu deseversire. Mosi-stramosii tei -ti au cumperatu acésta libertate cu sangele loru de eroi ce s'a versatu cá riuri si -ti a garantat'o prin legea ce s'a sanctionatu de regele.

Nu este nimene carele se cutedie si caruia se i fia ertatu a influinti'a séu a retiené cu fortia acésta libertate. Legea tieriei si dreptulu teu suntu mai tari decatu veri-ce potere de pre pamentu.

Acum candu in alegere ai libertate deplina, depinde numai dela tine, dela priceperea ta si dela consciinti'a ta, ca óre va se alegi spre norocirea séu nenorocirea ta, ca óre diu'a alegerei o vei binecuventá séu o vei blastemá, ca óre urmasii tei se voru laudá de pasiulu teu ori se voru rusiná de elu.

Consciinti'a ta a prinsu radecini adence. Aceia n'au dreptu, nu au cugetu curatu catra tine, cari cérca se nadusiésca acésta consciintia prin apromisiuni séu fortia, prin corumperi séu pedece.

Pana acuma tu cugetai, ca asia trebuie se fia, séu ca asia este bine, deca tóte mergu si se indrépta precum dau semne „cei de susu“.

Astadi, patita si invetiata, tu cerci — si ast'a e vrednicu de lauda — ajutoriulu in tine in sa-ti si in astfelu de deputati, cari alesi din sinulu teu prin vointi'a ta, suntu dedati a luptá si a suferi cu tiae si pentru tine, cari cunoscundu necadiurile si lipsele tale, au vointi'a si voru fi resoluti, a spune verde regelui teu: „Dómne! Numai pe acésta cale se póte cá tier'a ta se fia fericita pentru sene, se fia de folosu tronulu teu si monarchiei tale!“

Natiune! Dorintiele tale si pretensiunile tale, in sborulu loru nu se naltia atatu de susu, cá si dreptulu teu. In lupta si in abnegatiune, tu ai invetiata a fi modesta. Tu nu te indesi a intrá inaintea altor'a, nu in ordinea prima a regatelor de sub acestu sceptru imperatescu-regescu, si totusi nici unu regatu de sub acestu sceptru nu are unu dreptu mai frumosu si mai chiaru decatu tine.

Stralucirea si ingamfarea tu le ai lasatu altor'a. O viétia amara, lipse lungi te fecere, de te ingrigesci numai despre panea ta cea de tóte dilele, numai despre acoperirea lipseloruu celoru mai urgenti, si cerci a salvá inca aceea ce din vifórale tempuriloru rele -ti a remasu din dreptulu teu, din binele teu.

Tu speri, ma tu esti convinsa, cumca in legamentu cu regatulu Ungariei ai poté se traiesci fericita, indestulita, progresiva si libera. Regele ei coronatu este si regele teu.

In comuniune de statu cu Ungari'a, te léga tradiitiunea vechia si impacatiunea din tempulu mai nou.

Onóre regelui ungaricu-croaticu! Respectu legamentului ungaricu-croaticu!

Inse tu, natiune! inca in alegerile tale din anii trecuti -ti ai doveditu vointi'a tare, cá conditiunile impacatiunii dintre Ungari'a si Croati'a, fiindu necomplete si nesatisfacátorie, trebuie se se completedie si se se largésca. Nu este nici unu motivu, pentru care tu, in scurtulu intervalu de unu anu, se fi cautatu a-ti paresi séu a-ti modificá resolutiunea ce ai dovedit'o.

Din contra, trei prorogari si disolverea dietei, precum si tóte evenimentele dela ultimele alegeri dietali incóce, numai ce te au intaritu pre tine in acésta resolutiune a ta si au doveditu, ca fara de schimbarea si imbunirea conditiiloru de impacatiune, tu nu posedi nici o garantia pentru autonomi'a patriei tale, nici unu scutu pentru libertatea ta, si in fine nici o securitate in contra intrebuintiarei nescusabile a averei tale.

Legamentulu cu Ungari'a, dér' si revisiunea impacatiunii: éca dorinti'a si vointi'a ta!

Libertatea constitutionala este dreptulu teu.

Unu guvern ingrigitoriu, luminatu si patrioticu, carele vede tóte lipsele, carele cunósce tóte midiolócele vindecátorie pentru tíera, carele are o anima sentitória pentru tóte suferintiele tale, — numai unu astfelu de guvern este necesitatea ta, este pretensiunea ta.

Dér' tóte acestea tu nu le poti midiu loci decatu prin o dieta ingrigitoria, luminata, carea se nu fia nimenui altuia respundietória decatu numai tie. In diu'a de alegere, tu esti dómn'a reprezentantiei tieriei, — mai apoi poterea ta incéta. Pana la o nóua otarire voru trece trei ani lungii; in trei ani se póte face pentru tine multu bine, dér' si reu atatu de multu, incatu -ti ar' trebui 30 de ani pana se treci preste urmarile lui cu mari necasuri.

Amicii tei, pe cari tu la multe ocaziuni i ai distinsu prin increderea ta, ca ai ascultatú sfatulu loru, aceia ti sfatuescu tie si acuma, cá numai pre acei candidati se i onoredi cu alegerea ta, pe cari ii numimu mai la vale pentru respectivele cercuri.

Tu i cunosci, mai pe toti. Tu in sa-ti i ai numitu anu de candidati si i ai alesu in dieta. De o recomandatiune mai buna n'au lipsa.

Cine ti va dice tie, ca au fostu tramisi catra casa, pentru ca nu s'au potutu impacá cu regele, acél'a te insiéla pre tine, se nu i credi lui. Cu regele constitutionalu n'au fostu ei in cértá nici candu; cu Ungari'a au voitu se se impace si s'ar fi si impacatu, inse n'au voitu si n'au potutu a se impacá cu acei fii din acésta tíera, cari pentru tine, natiune! n'au avutu nici candu unu cugetu curatu ai tu -ti au facutu nici candu ceva bine.

Mergi, natiune! cu vointia libera si sufletu tare si curatu, mergi la urn'a de votare! Aici vei pune tu pétr'a la intemeierea fericirii tale si a venitoriului patriei tale.

Onóre, tie, natiune! Onóre regelui teu si celui ungaricu! Onóre patriei nóstre!

Comitetulu centrale.
(Urméza consemn. candidatiloru.)

Pangermanismulu.

(Capetu.)

Érá vorb'a, cá Austri'a se incerce colonisarea inca pe tempulu ocupatiei Principateloruu. Proiectulu érá gat'a in 1856 la ministeriulu insarcinatu cu acést'a. Mi aducu aminte, ca se dicea ca o multime de functionari germani austriaci au si petitionatu pentru a fi tramesi in Principate cu acésta insarcinare. Mi s'au aratatu diu curiositate si

petiti'a unui'a din acestia, carele isi motivase petitiunea intre altele, si cu argumentulu, ca scie se vorbésca „limb'a romana teoreticesce.“ Unu economistu faimosu a fostu tramisu in caletoria prin aceste tieri, carele in circumstantialulu seu reportu, de care mentionase unu diurnalu de colonisatia, dice: „ca starea economica, morala si intelectuala a tieriei este atatu de putreda si scalciata, in catu nu va putea resistá la o întreprindere bine condusa, sub conditia inse, cá se nu destepse jalusi'a Rusiei, carea a incercatu, dér' n'a reusitu*), si cá se nu trediasca populatiunea din ametial'a in care se afla (!). Deci, dice reportulu, „este bine, cá indata dupa pacificare (resbelulu din Crimea), se se incerce punerea la cale a planului prin insasi mi-diolocirea agentiloru indigeni, castigandu pentru întreprindere vreo 2—3 proprietari mai cu influentia. Singurulu obstaculu mai seriosu este legea care opresce strainului a cumpará nemobile: dér' acésta lege se póte modificá prin divanu, indata ce acei proprietari voru fi intielesi si angagiatu in cestiune, séu chiaru déca acésta lege nu s'ar putea delaturá, ecsemplesunt destule, ca strainii au cumparatu nemobile pe numele indigenilor.“

Acestu misionariu dér'a a propusu:

1. A nu se face inainte de terminarea turburárilor ce erau atunci la ordinea dilei.

2. A nu destepá jalusi'a rusiloru, si pe romani din ametiala; va se dica întreprinderea se se faca fara sgomotu pre catu se póte:

3. A se servi de ómeni cu influentia si proprietari din tíera.

4. Prin mi-diolocirea loru, a incercá derimarea legiei, ce opresce pe straini de a avea proprietati nemiscátorie, séu celu pucinu a escamotá legea**).

Tóte aceste puncte sunt lesne de intielesu, mai cu séma dupa cele ce s'au intemplat de atunci in tíera; póte numai in privinti'a punctulu 1-u va aflá cetitoriulu o nedumerire, neintielegundu pentru ce incercarea colonisarei se se faca dupa pacificare, si nu in turburele tempului pe candu póte atentiá romaniloru erá mai distrasa, si pe candu întreprinderea pótea fi sprijinita si de ostirea de ocupatia ce se aflá in tíer'a?

Mai antaiu, credinti'a la Vien'a predominiea in regiunile inalte, ca ocupati'a, déca nu se va putea perpetuá, celu pucinu se va putea amená sub difereite preteste, mai multi ani dupa pacificare. A dóu'a: iritarea si repulsi'a romaniloru pentru ocupati'a nemtiésca erá prea mare, decatu se le mai sufere o incercare nóua si mai cutediatórie, cum erá se fia colonisarea. Apoi este si o aksioma a politiceii de colonisare, ca cumpararea pamentulu dela indigeni este mai preferabila unei conciste violinte, in contra careia acestia (locitorii tieriei) s'ar luptá din instinctu, si ar' întretiené resbelulu civilu, prea costatoriu pentru statulu colonisatoriu si fatalu pentru incercare, care s'ar deochiá.

Avendu cetitoriulu in de aprópe vedere, cele pana aici dise despre genes'a (nascerea, urzirea) ideei de colonisare cu germani. —

Terorismu neaudit.

In Nr. 39—40 ai diariulu acestuia se publicá procedur'a cazacésca a ministeriulu maghiaru facia cu consiliulu municipalu din acestu districtu, prin care ministeriulu, nu numai ca nu mai voiesce se scie de legea electorale, care si altfelu apasa pe romani pana la sugrumare, déra impune prin ucace dupa vói'a sa, ceea ce consiliulu are se decida cu votu liberu.

Contra ucasulu amintitu in acelu numeru, consiliulu a facutu remonstratiune; ministeriulu inse a releptatu remonstratiunea si impune, cá loculu de alegere se fia in Fagarasiu.

Ce va face consiliulu in contra acestui neaudit terorismu . . . nu sciu, dela acesta cestiune

*) Incercarea din 1844, pentru concesiunea esplotareii minelor in Romani'a unei companii rusescei (Triandafirof) refusata si in adunarea din Iasi si in cea din Bucuresci, de prevederea si simtiulu politicu, necoruptu de cosmopolitismu alu parintiloru nostrii, cari au intielesu, ca „Concesiunile“ ca tra straini, suntu servitutea tieriei.

**) Acea lege s'a derimatu.

inse, se scie consiliulu districtualu, ca aterna **onórea si demnitatea lui.**

Ministeriulu, nu numai ca a calcatu legea in unu modu, care in unu statu adeveratu constitutivulu lu duce dreptu pe banc'a acusatiloru, dér' in casulu presente a lunecatu pre unu precipisu periculosu.

Ori-ce pusetiune va luá municipiulu facia cu acestu terorismu, un'a inse speru a fi securu, ca acestu casu va trebuí se vena si in dieta la desbateri si respundere.

Ministeriulu nu mai are la ce impune consiliulu, ci ar' fi mai bine se-si denumésca deadreptulu deputatii dietali. —

Sigismundu Popu, celebrulu si obidatulu tata alu repausatei in Domnulu cocónei „Concordia“ -si face cod'a colacu pre aici, se vede, cu misiuni mari. — Noi insei poftimu drumu bunu.

Fagarasiu, 6 Iuniu 1872. O.

Mai non. Sasii in Mediasiu, reprezentati prin 200 alegatori din tóta sasimea, au primitu cu unanimitate program'a sasa nationale. Sasii suntu in concordia inainte de alegeri.

Convocarea conferintiei la Alb'a Iulia inainte de alegere o reclama toti romanii, cari voru solidaritatea nationale; ea nu se mai póte amana fara periclitarea solidaritati. Videant consules! —

Publicatiune.

In legatura cu publicatiunea din 13 Maiu 1872 se face cunoscutu, ca listele alegatoriloru intocmite din oficiu de catra singuraticele deputatiuni electorali pentru orasiulu Brasiovilu suntu puse, afara de cas'a sfatului, inca si

1. pentru cetate la dlu Ioane Thies in cas'a de dasdia;

2. pentru ulitiile Blumanei cei mari, cea urinaria, cea dela valea perdieriloru la dlu Georgiu Roth in uliti'a Blumanei cei mare Nr. 340;

3. pentru Curmatur'a, Dirste, Stupini, Temisiulu de diosu si de susu la dlu Diamandi Manole in uliti'a Scheiloru Nr. 112;

4. pentru uliti'a Blumanei pela Ursulu negru, Tigani'a, la dlu Gottlieb Schlandt in Bluman'a Nr. 330;

5. pentru Brasiovechiu, uliti'a de laturi si de mi-dioculu la dlu Martinu Fromm in Brasiovechiu uliti'a de mi-dioculu Nr. 418;

6. pentru Brasiovechiu uliti'a lunga la dlu Adolf Linz in Brasiovechiu uliti'a lunga Nr. 126;

7. pentru Scheiu Nr. casei 1 pana la 800 la dlu Georgiu Tittes in Scheiu uliti'a Furcoiei Nr. 131;

8. pentru Scheiu Nr. casei 800 pana la 1544 la dlu Ioane Manole Burbea in Ciocracu Nr. 1410, dela 25 Maiu (6 Iuniu) pana la 7/19 Iuniu a. c., flacui spre vedere, si ca in terminulu mentionatu suntu de a se aduce reclamatiunile in contra listelor alegatoriloru inca si la amintitii domni, unde voru face si deputatiunile conscriptionali in 6/18 si 7/19 Iuniu a. c. decisiunile asupra reclamatiuniloru aduse, la care au se vina in persóna si reclamantii concerninti.

Incependu dela 9/21 Iuniu a. c. va face comitetulu centralu asupra recurselor de reclamatiuni incurse decisiuni finali in cas'a sfatului.

Brasiovu, 30 Maiu 1872.

1—2

Comitetulu centralu.

Nr. 3838/civ.

2—3

Publicatiune.

Din partea subscrisei judecatoriei reg. se face prin acésta de obste cunoscutu: cumca in 1-a Ianuariu 1871 a muritu aici in Brasiovu economulu si proprietariu de realitati Franciscu Türkösi, lasandu dupa sene dóue testamente cu datulu Brasiovu din 10 Augustu 1836 si 22 Februariu 1863. Dupa testamentulu din urma, carele desfiintiasse pre celu d'antaiu si anume, dupa punctulu 4 alu aceluia are se se impartiesca tóta averea ce va re-

mané dupa mórtea lui Franciscu Türkösi si a socii sale Iulian'a de o potriua atatu intre mosteritorii legali ai celui d'antaiu, catu si intre mostenitori legali ai celei din urma. De óra-ce soci'a lui Franciscu Türkösi Sándor Juliana a muritu inainte de consociulu seu, asia se provóca prin acésta toti mostenitorii legali atatu ai lui Franciscu Türkösi, catu si ai socii sale Iulian'a Sándor, cari dupa lege suntu chiamati a mosteni cá mostenitori legali, cá in terminu de 45 de dile, socotindu dela a trei'a publicare a acestui edictu, se nu intardié, a arata la subscris'a reg. judecatoria dreptulu loru de mostenire si alu dovedi cu documente credibile, cu atatu mai vertosu, ca-ce in casulu contrariu se va pertracta si se va fini remasulu dupa amendoi consocii cu acei mostenitori legali, cari s'au aratatu la subscris'a reg. judecatoria si suntu chiamati dupa lege a mosteni.

Brasiovu in 1-a Iuniu 1872.

Judecatori'a reg.

Jonás Ferencz.

Nr. 1884 1872.

2—3

Publicatiune.

Comitetulu regrepresentativu alu comitatulu Turdei, se conchiama pre 11 Iuniu a. c. la Turd'a pentru de a dispune asupra celoru de lipsa cu privire la rescriptulu regescu referitoriu la conchiama-re a dietei 1872—1875, si la afacerile preliminarie referitórie la arondarea comunelor, — ceea ce prin acésta tuturoru membriloru comitetulu, cari locuiescu afara de comitatu, li se face cunoscutu.

Turd'a in 30 Maiu 1872.

Br. Georgiu Kemény m/p.,
comitele supremu.

Schwarze et Bartha,

piat'a Nr. 16,

prestéza cu cunoscutai soliditate

tóta specia de vestiminte de cavaleri

si oferéza o. p. una cantitate mare pe alesu de cele mai nóue materie de surtuce, pantaloni si giletce cu pretiulu celu mai moderatu. g. 3

Stupini de vendiare.

Stupini in departare de 1/2 óra — de cetatea Brasiovilu, cu pamentu fórtu fructificatoriu si cari din impregiurarea, ca printre ele curge ap'a ghimbasielulu, suntu acomodate de a se folosí de asiediari de vinarsarii, pelunga aceste mai multe holde fórtu aprópe de stupini, aflatórie im campulu de mi-dioculu, se afla de vendiare sub conditiuni favorabili.

Mai de aprópe se trage informare in Scheiu, Groveri cas'a Nr. 405. 3—3

Cursurile

la bursa in 7 Iuniu 1872 stá asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 38	cr. v. a.
Napoleoni	—	—	8 „ 93	„ „
Augsburg	—	—	109 „ 75	„ „
Londonu	—	—	111 „ 70	„ „
Imprumutulu nationalu	—	—	64 „ 75	„ „
Obligatiile metalice vechi de 5%	—	—	72 „ 16	„ „
Obligatiunile rurale ungare	—	—	81 „ 90	„ „
„ „ temesiane	—	—	80 „ 25	„ „
„ „ transilvane	—	—	79 „ 90	„ „
„ „ croato-slav.	—	—	84 „ —	„ „
Actiunile bancei	—	—	841 „ —	„ „
„ creditulu	—	—	338 „ 50	„ „